

UVEREJNENÉ: 1.7.2014

www.kosice.dnes24.sk

Do lavíc Lekárskej fakulty UPJŠ zasadli deti: Dozvedeli sa, koľko kociek cukru obsahuje liter koly

Päťdesiatštyri žiakov piatych a šiestych ročníkov základných škôl navštívilo Lekársku fakultu Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach v rámci podujatia Univerzita bez hraníc. Na najstaršej fakulte UPJŠ odhaľovali tajomstvá a získavali nové poznatky.

Päťdesiatštyri žiakov strávilo deň na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach. Odhaľovali tajomstvá telových tekutín, učili sa ošetrovať zranenia a starať sa o svoj chrup, okrem toho si vypočuli prednášky venované detským úrazom, obezite a význame antioxidantov vo výžive.

„Na našom ústave získali deti základné informácie o telových tekutinách, dozvedeli sa čosi o prítomnosti vody v tele človeka a význame krvi, moču či potu. Objasnili sme im zloženie týchto tekutín, ktoré sa mení aj v súvislosti so životným štýlom, pričom v praktických úlohách zisťovali obsah nežiaducich látok v moči. Porovnávali pritom ‚moč‘ zdravo žijúceho Adama, v ktorom sa nenachádzala glukóza, bielkoviny ani ketolátky, s ‚močom‘ nezdravo žijúcej Evy, v ktorom už boli tieto látky prítomné. Okrem toho robili dôkazové reakcie cukrov, proteínov a tukov za pomoci činidiel, ktoré po nakvapnutí na potravinu s obsahom dokazovanej látky túto potravinu výrazne sfarbili. Dokázali tak napríklad prítomnosť škrobu v zemiakoch, či bielkovín vo fazuli,“ hovorí Beáta Veliká z Ústavu lekárskej a klinickej biochémie. Účastníci Univerzity bez hraníc sa v biochemickom laboratóriu dozvedeli aj o dôležitosti ľudského potu a prekvapili ich viaceré s ním súvisiace zaujímavosti, napríklad, že ľudské telo vytvorí za pol hodinu také teplo, ktoré ohreje dva litre vody do bodu varu.

Prednášky aj praktické cvičenia

Živo bolo aj na ďalších pracoviskách – na Ústave ošetrovateľstva, kde čakala deti zaujímavá teória i praktické ukážky ošetrovania rán, a tiež na I. stomatologickej klinike, kde sa venovali základom ústnej hygieny. ***„Na Ústave ošetrovateľstva sme školákom zhrnuli druhy poranení a základy poskytovania prvej pomoci, vrátane privolania profesionálnych záchranárov. Dozvedeli sa tiež niečo bližšie o ošetrovaní zlomených končatín a otvorených rán na rôznych miestach tela, aký materiál na to môžu použiť a aký je správny postup. Nacvičili si napríklad ošetrovanie poraneneho oka, ucha, krvácajúceho nosa či boľavého kolena,“*** konštatuje Jana Sušinková.

Pracovníčky Ústavu ošetrovateľstva Lekárskej fakulty UPJŠ si pre deti pripravili aj prekvapenie v podobe imitácie poranení končatín. Každému, kto mal záujem, namaskovali špeciálnou hmotou a červeným farbivom otvorenú ranu a deti si potom simulované zranenia navzájom ošetrovali.

„Na I. stomatologickej klinike sme deťom vysvetlili, ako si majú správne čistiť zuby, a okrem ústnej hygieny sme hovorili aj o správnej výžive, pretože zloženie stravy takisto ovplyvňuje tvorbu zubného kazu,“ konštatuje Peter Harich a dodáva, že aj keď všetky deti základy ústnej hygieny poznali, isté nedostatky sa u nich predsa len našli.

Po programe spojenom s praktickými cvičeniami a ukážkami patril záver dňa Univerzity bez hraníc 2014 na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach prednáškam. Marta Marcinová priblížila účastníkom UBH najčastejšie úrazy detí a tínedžerov, Tatiana Kimáková hovorila o význame antioxidantov a téma prednášky Miriam Kozárovej bola Obezita – pandémie 21. storočia.

Čo na to deti?

A čo sa deťom najviac páčilo? Evidentne každému aspoň čosi z nabitého programu, a niektorým dokonca úplne všetko. **„Nám sa páčili hlavne popoludňajšie prednášky, pretože sme sa dozvedeli niečo nové o stravovaní, napríklad aká je pre ľudský organizmus dôležitá vláknina a antioxidanty, alebo že liter koly obsahuje až takmer tridsať kociek cukru,“** komentovali po skončení programu Simona Bukatová a Dominika Fecková.

„Pre mňa bola najzaujímavejšia chémia, hlavne dokazovanie bielkovín a cukrov v potravinách a tiež porovnanie moču zdravého a chorého človeka,“ poznamenala šiestačka Lucka, ktorá má školu rada a preto sa rozhodla aj pre prázdninový program na univerzite, kde sa chce dozvedieť čosi navyše.

„Zaujímavé bolo v podstate všetko, prednášky aj praktické cvičenia. Veľmi užitočné boli ukážky ošetrovania rán, čo môžeme využiť aj v bežnom živote, rovnako ako starostlivosť o zuby a ďasná. Ale zaujala ma aj prednáška a pokusy v biochemickom laboratóriu, kde rôzne chemické látky odhalili nejakým sfarbením zloženie potravín,“ dodal Vladislav Slosarčík.

V rámci Univerzity bez hraníc, ktorá je postavená na filozofii celodenného tábora, je až do piatku 4. júla pre deti pripravený počas piatich pracovných dní pestrý program, v rámci ktorého sa jej účastníci postupne sa zoznámia s historickou budovou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzitnou knižnicou a všetkými piatimi fakultami UPJŠ. Popoludnia budú tráviť športovými aktivitami na Ústave telesnej výchovy a športu, kde ich čakajú rôzne športovo-animačné aktivity.

Vďaka pestrému prázdninovému týždňu strávenému na akademickej pôde získajú deti nielen nové vedomosti, skúsenosti a všeobecný prehľad, ale aj pekné zážitky a nových kamarátov. Je to pre ne príťažlivá prázdninová aktivita a pracovníkov Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach teší, že mohli zvedavým školákom priblížiť život na akademickej pôde a poodhaliť svet vedy a vzdelania, čo ich môže neskôr ovplyvniť aj pri výbere ich povolania.